

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry. Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Évesre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérekkelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

Táviratok és telefon-hírek.

A politikai helyzet.

A tegnapi kihallgatás.

Ischl, szept. 2. Fejérváry Géza báró miniszterelnök tegnapi kihallgatásán jelentést tett a királynak a kormány fáradozásairól, amelyek a kibontakozás létrehozására irányulnak, valamint előterjesztést tett az általános politikai helyzet által előtérbe állított kérdésekről.

Bécs, szept. 2. A tegnapi kihallgatásról csak annyi szivárgott ki biztosan, hogy a király eddig semmiféle irányban sem döntött.

Ujabb audiencia.

Bécs, szept. 2. Fejérváry Géza báró miniszterelnök ma délelőtt a magyar miniszterelnöki palotában hosszabb ideig tanácskozott Kristóffy József belügyminiszterrel, aki Budapestről ma ide érkezett. Hír szerint Fejérváry báró miniszterelnök még egyszer megjelenik a királynál kihallgatásra, még pedig szeptember 10 és 12-ike közt, közvetlenül a képviselőház megnyitása előtt.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

A bunda.

A Tengerpart eredeti tárczája.

Írta: Halász Zsigmond.

A játékterem káprázatos fényében selyemruhás dámák, frakkos urak tolongtak az asztalok körül. Mindenki játszott s a rouge et noir és trente et quarante esélyeinek forgandósága szerint hol itt, hol ott gyülemltet fel egy-egy kis aranyhalom. A nagy küzdelemben csak Armand Dorier, az én amerikai barátom nem vett részt. Ott állt mögöttem s nyugodtan, gúnyos mosollyal nézte a croupier-k és szerencsevadászok harcát, mintha soh'se ismerte volna a roulette izgalmait. Rossz indulatu szeria közepébe kerültem, szakadatlanul a vörös jött ki, én pedig a játékos konok ragaszkodásával a fekete színre kockáztattam aranyaimat. Már a huszadik tétet vesztettem el, mikor Dorier beleavatkozott:

— Ugyan hagyja már abba, hisz látja, hogy nem megy. Jöjjön inkább egy kis sétára a parkba.

Szót fogadtam s néhány perc múlva a klub körül elterülő park fasoraiban járkálva szívtuk az ózondus levegőt. Dorier folytatta a korholást.

— Edes barátom, maga tulságosan szenvedélyesen játszik. Én jóval idősebb vagyok, többet is láttam; higgye el, nem magának való ez a játék, rossz vége lesz.

— Ön úgy beszél, kedves Dorier, mintha teljesen ment volna ettől a szenvedélytől. Sohase játszik?

A szövetség elleniek értekezlete.

Budapest, szept. 2. Ma délben Bánffy Dezső báró felkereste Kossuth Ferenczet és másfél óra hosszat volt nála. A két politikus hír szerint a helyzetről tanácskozott, megvitattán egyuttal azt az anyagot is, amelyet a szövetség elleniek keddi értekezletén fognak előterjeszteni.

A népfelkelők jelentkezése.

Budapest, szept. 2. Bihar honvédelmi miniszter ma leiratot intézett az összes törvényhatóságokhoz, mely szerint a hadügyminiszterrel egyetértőleg hozott határozat folytán a honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléjén a népfelkelők időszaki jelentkezését az idén nem tartják meg.

Megtámadott mandátum.

Budapest, szept. 2. A törökszentmiklósi képviselőválasztó kerületben immár kétszer megválasztott Somogyi Aladár mandátumát újra petícióval támadták meg. Az új petíció is azt hangoztatja, hogy Somogyi Aladár neve nincs felvéve a választói lajstromba. A Kuria a petíció tárgyalását szeptember 28-ára tüzte ki.

— Nem, barátom, soha . . . azaz hogy tizenöt esztendő óta nem teszem.

Egyideig valóságos füstfelhőket fujt maga elé illatos havannájából, aztán folytatta.

— Eiletem legszomorubb estéjének története fűződik ehhez az elhatározásomhoz s az a történet itt játszódott le ezen a bájos, de mérges levegőjű helyen. Nézze csak, barátom, a hajamat, ugy-e érdekes. Az egyik fele koromfekete, a másik hófehér. No, ezt az érdekességet is akkor szereztem. Nem szeretek róla beszélni, de ha nem untatom, elmondom néhány szóval, hadd okuljon belőle.

— Dehogyan untat, feleltem, ahitattal hallgatom.

— Nos, barátom, mondtam önnek, hogy tizenöt év óta nem játszom. Akkor Bulgáriában éltem a feleségemmel. Szép fiatal asszony volt, előkelő házból való s kétszáz ezer frank hozományt is kaptam vele. Szófiában volt virágzó terménykereskedésem, szorgalmasan dolgoztam s a legjobb úton voltam, hogy milliómos váljak belőlem. Azután hirtelen beütött a katasztrófa. Néhány nagy cég, amelynek sokat hiteleztem, megbukott, azaz hogy megszökött a pénzzel. Mindenemet elvették, még a butoraimat is. Mindössze tízezer frankot sikerült megmentenem s egy értékes czobolyprémes bundát, a feleségemét, mely testvérek között megért ötezer frankot.

Ott hagytuk Szófiát s elhatároztuk, hogy Párisba megyünk szerencsét próbálni néhány frankunkkal. De utba ejtettük ezt a büntanyát. Nizzában egy kis szállóban vettünk lakást s átjártunk ide szerencsét próbálni. Eleinte nyertem néhány száz frankot s egyszerre elkapott a

Az orosz-japán békekötés.

Kárpótlás a hadifoglyok eltartásáért.

Tokio, szept. 2. A békefeltételek egyik pontja kiköti, hogy az oroszok hadifoglyaik eltartásáért Japánnak 150 millió yen kárpótlást fizessenek.

As elégedetlenkedő japánok.

London, szept. 2. Tokióban a béke megkötésének híre csak tegnapelőtt éjjel érkezett meg. Addig az arra vonatkozó táviratokat visszatartották. Mikor a lakosság a békefeltételeket megtudta, általános elégedetlenség tört ki. Valamennyi újság vezércikke a megalázó békéről szól. Az újságok gyászkeretben jelentek meg és a szerkesztőségek gyász jeléül a nemzeti zászlót félárbozra eresztve tüzték ki. Bizonyos, hogy a minisztériumnak le kell mondania. Az országgyűlést október első napjaiban rendkívüli ülésre fogják összehívni.

Oroszországi állapotok.

Tatórok garandálkodása.

Tifliss, szept. 2. A helyzet Szusziában és környékén rendkívül aggasztó. A város felfegyverzett tatároktól van körül-

játék láza. Éreztem, hogy itt visszanyerem vagyonom egy részét. A feleségem sirva könyörgött, hogy hagyjam abba, fiatalok vagyunk még, munkával visszaszerezhetjük, ami elveszett, míg ha ezt a kis tőkénket is itthagyjuk, éhen halhatunk abban a kegyetlenül nagy városban. Nem hallgattam rá. Nem is avatkozott többé bele a dolgaimba, de nem jött el velem a játékkerembe se. Igaza volt. Egy héttel később, mikor estefelé kijöttem a játékkeremből, mindössze tíz frankom volt. Iszonyu kétségbeesés fogott el. Mint egy örült, úgy járkáltam ebben a parkban és nem láttam más menekülést, mint a tengert, mely már előttem is annyi szerencsétlent temetett magába. A szállóban tartoztunk s annyi pénzem se volt, hogy nőmet elvihettem volna vacsorázni. Akkor hirtelen mentő gondolatom támadt, eszembe jutott a bunda. Az utolsó szalmaszál. Nem haboztam, a legközelebbi vonattal átsiettem Nizzába a feleségemhez. Mindent elmondtam neki s azt is, hogy a bunda árával még egy kísérletet akarok tenni. Nem sirt, tompa kétségbeeséssel nézte, mint veszem magamhoz a drága prémet s csak mikor már az ajtóban voltam, szólt utánam bágyadt hangon:

— Armand, ha éjféle nem vagy itthon, tudni fogom, hogy ennek is vége.

Úgyet se vettem rá. A bundára kétezer frankot kaptam s egy órával később lázasan zakatoló agyvelővel ismét ott ültem a játékasztalnál. Ötszáz frankot tettem. Elveszett. Aztán a másik, a harmadik, szinte öntudatlanul toltam magam elé az utolsó ötszáz frankot. Nyertem. Eszre se vettem, az egész ott maradt. Ismét nyertem s ismét. Az arany garmadával hevert előttem. Egyszer megszólalt mellettem valaki:

véve, akik a városban lakó örményeket öldösik. Tegnap délután folyamán a tatárok a táviródrótokat elvágták. A város helyőrsége a tatárokkal szemben tehetetlennek bizonyult. Egy kirohanás alkalmával a helyőrség parancsnoka, három tiszt és huszonöt ember elesett.

„Halál az elnyomókra!”

Riga, szept. 2. A Dorpat város mellett lekvő Broko faluban egy rendőr borzalmasan megcsönkített holttestére akadnak, aki a közelmúlt zavargások alkalmával egy szocialista vezért súlyosan megsebesített. Mellére papirdarab volt tűzve, melyre az volt írva: „Halál az elnyomókra!”

A zsidók letelepedése.

Berlin, szept. 2. A *Vossische Zeitung*-nak jelentik Szent-Pétervárról, hogy a belügyminisztériumban egy jegyzéket készítenek, amely felsorolja azokat a helységeket, ahol a letelepedést a zsidóknak megengedik.

Hajószerecsétlenség a Dunán.

Budapest, szept. 2. A *Neptun* vontatógőzös öt nehéz uszályhajót vontatott fölélé a Dunán, midőn az összekötő vasuti hidnál az egyik uszály hirtelen süllyedni kezdett és néhány perc múlva felfordult. A kormányos, a felesége és egy matróz az uszály alá kerültek. A két férfit kimentették, de az asszony a Dunába fullt.

Vasuti katasztrófa.

London, szept. 2. A keleti vasut egy vonata Witham állomásnál kisiklott. Tíz ember szörnyethalt és huszan megsebesültek.

— De uram, hiszen ez örület! Ennyi pénzt egy sánzra koczkáztatni. Vigyázzon, Fortuna is megunhat ennyi vakmerőséget.

Ijedten néztem körül s úgy láttam, hogy az egész jálékterem engem bámul. Száz meg száz csillogó szem meredt rám. Aztán a pénzemre vettem egy pillantást: iszonyu sok lehetett. El akartam huzni, de valami örület kényszerített rá, hogy otthagyjam.

A croupier rám nézett, daczosan álltam a tekintetét, aztán halálos csendben szólt:

— Rien ne va plus!

Jéghideg futott végig a tagjaimon, a torokm összeszorult s csak a zürzavaros kiáltásra tértem ismét magamhoz.

— A bankot szétugrasztották!

— Hallatlan!

— Ilyen szerencse!

Tehát nyertem. Körülbelül kétszáz ezer frankkal távoztam a klubból. Künn sötét, felhős éjszaka volt.

Örülni se tudtam vagyonomnak, rohantam az állomásra. Fél óra múlva ott voltam a szállodában. Halkan mentem fel az első emeletre, hogy meg ne ijesszem a feleségemet. Benyitottam. A lámpa félig le volt csavarva, feleségem ott feküdt az ágyon tágra nyílt, meredt szemekkel, iszonyuan eltorzult arcvonásokkal. Az óra éppen egyet ütött.

Dorier melléből fájdalmas sóhaj szakadt fel.

— Mikor másnap reggel véletlenül a tükörbe pillantottam, a hajam egyik fele hófehér volt. Nem untatom tovább. Kiváltottam a bundát s azóta ereklyeként őrzöm. Az a pénz szerencsét hozott. Amerikában milliókat szereztem vele. Valami ellenállhatatlan érzés kényszerít rá, hogy azóta minden esztendőben vezekelni járjak ide.

Bablógyilkos házaspár.

Barcs, szept. 2. Ókrudlasza községben Bognár Antal és felesége meggyilkolták Kanalas Péter nevű szomszédjukat és ötszáz koronát elraboltak tőle. A gyilkosság elkövetése után a holttestet elásták. A csendőrség a rablógyilkos házaspárt letartóztatta.

KÜLÖNFÉLE.

Ujabb szerencsétlenség a pólai hajóhadgyakorlaton.

Megint elsüllyedt egy torpedónaszád.

Csütörtökről péntekre virradó éjjel három óraker — mint Pólából jelentik — a Barbariga-foknál tartott gyakorlatok alkalmával a 36. számú másodosztályu torpedónaszád összeütközött a Cobra elsőosztályu torpedónaszáddal és elsüllyedt. A torpedónaszád négy méternyi mélységben van. A naszád személyzetét a Cobra mentette meg, amely szintén megsérült és a pólai kikötőbe tért vissza. Az összeütközés megtörténte után a Cobra parancsnoka a 36. számú torpedónaszádot a part felé vontatta, hogy a csekély mélységű vízből ki lehessen emelni. Tegnap reggel a Gigant segélyhajó két pontonnal a szerencsétlenség színhelyére ment és megkezdte az elsüllyedt torpedónaszád kiemelését.

A 38. számú torpedónaszád minapi elsüllyedéséről még a következőket jelentik:

Pólában most kombinált hadgyakorlatok folynak a szárazföldi csapatok és a haditengerészet között. A hajóraj éjjel az erődök ellen támadást intéz. Az erődöknek az a feladata, hogy a támadásokat visszaverjék. A múlt hó harminczadikáról harminczegyedikére virradó éjjel a hajóraj harmadik divíziójának torpedóflottillája intézett ilyenmü támadást, melynél a szerencsétlenség történt. A Saccoggiana-öbölben a 38. számú torpedónaszád éjjel két óraker a Satellit torpedóúzó baloldalába ütközött. A torpedónaszád tizenkilenc mérföldnyi teljes gyorsasággal haladt és ezért az összeütközés rendkívül heves volt.

A torpedónaszád orra az összeütközés folytán teljesen összezuzódott, úgy hogy a naszád majdnem rögtön elsüllyedt. A naszád személyzete, mely részben mentőövekkel látta el magát, a tengerbe ugrott. A tizenhat emberből álló személyzet közül kilenczet, köztük a naszád parancsnokát, Luppis Károly sorhajóhadnagyot, a 32. számú torpedónaszád mentette ki. A többieket más torpedónaszádok mentették meg. Két ember azonban, egy altiszt és egy fűtő elveszett. A megmentettek egyikét, Bartlich Ferencz matrózt, aki a torpedóágyuhoz volt beosztva, csak reggel mentették meg. A teljesen kimerült ember elmondta, hogy rögtön az összeütközés után a kazánhelyiségből erős sístergés hallatszott, valószínű tehát, hogy a két hiányzó ember ott veszett el. A Saccoggiana-öböl partján az elsüllyedt naszád különböző tárgyait találták meg, ugymint egy mentőövet, egy sátrat és több széklet.

Az összeütközésnél a Satellit is megsérült, úgy hogy reggel Pólába kellett visszatérnie. A szerencsétlenség oka az volt, hogy a gyakorlat alkalmával a hajókon minden lámpás el volt oltva.

A bécsi hadügyminisztérium tengerészeti osztályánál azt hiszik, hogy a két hiányzó ember holtteste az elsüllyedt torpedónaszádon van.

Az elsüllyedt naszád kiemelésére már megtették az intézkedéseket. Ha a naszád 45 méternél mélyebbre süllyedt, lehetetlen lesz kiemelni.

— A polgármester elutazott. Vio Ferencz dr. polgármester feleségével tegnap este két heti tartózkodásra Németországba utazott. A polgármestert távolléte alatt Luppis A. F. lovag alpolgármester fogja helyettesíteni.

— A városi egészségügyi bizottság hétfőn, e hó 4-ikén Ghira dr. elnöklete alatt ülést tart a következő napirenddel: A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése; jelentések, indítványok és interpellációk. Jelentés a szeméregető kemenczéről.

— A haditengerészet köréből. A haditengerészet rendeleti közlönye jelenti: A Satellit hajó parancsnokává Willenik Antal korvettkapitány, a Lussin parancsnokává Eiselsberg Vilmos báró korvettkapitány, a Huszar parancsnokává caligai Ráisp Ervin sorhajóhadnagy, a Taurus parancsnokává Koudelka Alfréd báró sorhajóhadnagy neveztetett ki. Szolgálatteire beosztottak: az Arpad hajóra Falzari Kamill korvettkapitány, a Budapest hajóra Wellschau Hugó sorhajóhadnagy, a Custozza hajóra Triulzi Antal sorhajóhadnagy, a hajóraj zászlós törzskarához Hanza Sándor sorhajóhadnagy, a trieszti tengerészkülönítményhez Brigida Károly sorhajóhadnagy, a hadügyminisztérium tengerészeti osztályának elnöki irodájába kászoni és jakabfalvi László Elemer korvettkapitány, a kikötői tengernagyi hivatalhoz Kohen Rikárd lovag, Obermüller Károly fregattkapitányok és waweli Lius Napoleon korvettkapitány.

— Jön az Ultonia. A kivándorlókat szállító Ultonia Cunard-gőzöst e hó 5-ikére várják kikötőnkbe. A hajó a kivándorlókkal e hó 7-én indul el innen New-Yorkba.

— A törökök ünnepe. Tegnap, a szultán trónralépésének évfordulóján, a helybeli török konzulátuson kitűzték a török zászlót, a kikötőben horgonyzó török vitorláshajók pedig nagy zászlódiszt öltöttek.

— Hajók forgalma. Ma a következő hajók érkeztek kikötőnkbe: Az Ettore Lloyd-gőzös Konstantinápolyból, a Helios Lloyd-gőzös Szmirnából és a Lederer Sándor Adriagőzös Spanyolországból különféle árukkal. A napokban fog ideérkezni a Saint Bede angol gőzös Rangoonból rizsrakománnyal és az Atlas angol gőzös Rosarióból 4400 tonna tengerivel.

— Női kereskedelmi tanfolyam. Az állami polgári leányiskolával kapcsolatban az 1905—1906. tanévben női kereskedelmi tanfolyam nyílik meg. Bővebb felvilágosítást ad naponként délelőtt tizenegy és tizenkét óra között az állami polgári leányiskola igazgatósága (Via del Ponte, Villa Vranyczany).

— Tűzoltó-gyakorlat. Az önkéntes és hivatásos tűzoltók holnap délután három órától hatig a központi tűzoltó-szertárban gyakorlatot tartanak.

— A cantridai uszóverseny. Mint már jeleztük, a Fiumei Atletikai Klub holnap, vasárnap délután öt óraker fogja megtartani a cantridai fürdőben első uszóversenyét. Tekintve, hogy e verseny nemcsak a klub, hanem egyáltalában Fiume első nyilvános uszóversenye, az érdek ödes a holnapi küzdelem iránt általános. A juryben az összes sportegyesületek kiküldöttjei benn lesznek, a nézők között pedig a sportembereket és laikusokat szép számmal ott fogjuk látni. Amint halljuk, az abbáziai nemzetközi uszóversenyre, amelyben a világ első mesterei, köztük a nemrég világbajnokságot elert Halmay is résztvesznek, a Fiumei Atletikai Klub három tagot nevez. Dicséret illeti a klub vezetőségét e nemes törekvéseért, amelynek annyi eredménye mindenesetre lesz,

hogy ifjuságunk a füstös kávéházak helyett inkább a sport mezejét fogja felkeresni.

A holnapi verseny programja a következő:

1. *Megnyitó verseny*, 50 méter (zárt verseny); I. ezüst érem, II. bronz érem.
2. *Buváruszás* (nyílt verseny); I. ezüst érem, II. bronz érem.
3. *Főverseny*, 100 méter (zárt); I. nagy ezüst érem, II. nagy bronz érem.
4. *Vendégek versenye*, 200 méter; I. nagy ezüst érem, II. nagy bronz érem.
5. *Hátország*, 50 méter (zárt verseny); I. ezüst érem, II. bronz érem.
6. *Fiu-verseny*, 50 méter (15 éven aluliaknak); I. ezüst érem, II. bronz érem.
7. *Záróverseny*, 400 méter (zárt); I. nagy ezüst érem, II. nagy bronz érem.

A versenyen a *Magyar Athletikai Szövetség* szabályai irányadók.

Kirándulások a tengeren. A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási társaság vasárnap, e hó 3-án kedvező idő esetén a következő tengeri kirándulásokat rendezi:

Ikába és Lovranába Moschienizzeig: két járat, még pedig az első a Sava gőzessel délután 2 és fél órákor, érintve odamentet Voloszkát és Abbáziát. Visszatérés Lovranából este 7 órákor és Ikából 7.15 órákor, érintve Abbáziát. A második járat a *Liburnia* gőzessel délután 3 órákor közvetlenül Ika, Lovrana és Moschienizzeig, visszajövet Moschienizzeiből este 7 órákor, érintve Lovranát 7 óra 45 perccor és Ikát 8 órákor. Jegy ára oda és vissza mindkét gőzessel bármely kikötőbe 80 fillér személyenként.

Czirkveniczába és Noviba a gyors és kényelmes *Titra* szalongőzessel d. u. 3 órákor; visszajövet Noviból este 7 és Czirkveniczából 7 és fél órákor. Menetár oda és vissza 1 korona személyenként.

Abbáziába a Sirály és Volosca hajókkal felváltva d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12 órákor, valamint délután 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 $\frac{1}{2}$ órákor. Utolsó járat Abbáziából Fiuméba este 10 órákor. Menetár oda és vissza 1 korona 20 fillér személyenként.

Portoréba és Bukkariba az *Abbazia* gőzessel délután 2 óra 30 perccor, érintve odamentet és esetleg a visszatéréskor Urinjét; visszajövet Bukkariból este 7 órákor. Jegy ára oda és vissza 80 fillér személyenként.

Egy osztrák kivándorlóhajó vízrebocsátása. Holnap, vasárnap délelőtt tizenegy órákor fogják vízrebocsátani a trieszti Lloyd-arszenálban a *Sofia Hohenberg* nevű új hajót, amely kivándorlók szállítására épült. A vízrebocsátáson a *Hohenlohe* hercegi pár és a hatóságok fejei fognak résztvenni.

Postalópás Triesztben. Triesztből jelentik, hogy a pénzes levelek regisztrálásánál tegnapielőtt rájöttek arra, hogy az Anglo-osztrák banknak egy levelében, mely a Kattaro melletti Mulába címelve a múlt hó 29-ikén este hét órákor lett feladva és amely három ezer koronát tartalmazott, pénz helyett újságpapírost találtak. A megindult vizsgálat folyamán kiderült, hogy a csalást csakis postai alkalmazott követhette el. Az igazgatóság a pénzeslevelek kezelésével megbízott két hivatalnokot állásuktól felüggesztette és ellenük fegyelmi eljárást indított. A vizsgálat folyik.

Árlejtés. A Caserma-utca szabályozási munkálataira kitézött nyilvános árlejtést tegnap délelőtt tartották meg *Dardi* Bazil városi ülnök hivatalos szobájában. Az előírányzott összeg 4800 korona. Beérkezett négy ajánlat, melyek felett a városi állandó bizottság fog dönteni.

Házi szarka. Az *Alla roda* vendéglő szakácsnőjét, *Kotta* Terézt, tegnap kellemetlen meglepetés érte. Mikor az éjjel 12 órákor a Governo-utca hatodik számú házában levő lakására tért, észrevette, hogy fehérenmüjéből és ruháiból több tárgy hiányzik, összesen 100 korona értékben. A gyanu a szakácsné lakásadójának, *Treller* Ferencnek a cselédje ellen irányul, aki a lopás elkövetése után megszökött. A tolvaj cselédleányt, akit *Radovan* Paulának hívnak, a rendőrségnek még nem sikerült elfognia.

Gyilkossággal gyanúsítva. Annak idején részletesen megírtuk, hogy a Lokve melletti erdőben meggyilkolva találtak a 84 éves *Stimac* Tamást. A gyanu egy *Radosevic* nevű kocsisra irányult, aki a gyilkosság után eltűnt. Mint most értesülünk, *Radosevic*et tegnapielőtt Sungariban, egy Lokve és Delnicze közt fekvő községben a csendőrök elfogták.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági irodalmunk fejlődése. *Kormos* Alfréd, a *Magyar Pénzügy* és a *Magyar Kereskedők Lapja* szerkesztője, akinek a közgazdasági és pénzügyi szakirodalom terén kifejtett munkássága általános ismeretes, most *Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója és illetéke* címmel hézagot pótló gyakorlati kézikönyvet rendez sajtó alá. Irodalmunk híjjával van olyan kézikönyvek, mely a részvénytársaságok, bankok, takarékpénztárak és szövetkezetek által fizetendő adókra és illetékekre vonatkozó törvényeket, rendeleteket és határozatokat gyakorlati rendszerben foglalja magában. Az idők multával pedig az új törvények, közigazgatási bírósági határozatok és döntvények, valamint a pénzügyminiszeri rendeletek tömkelegével állunk szemben, de hiányzik a munka, mely utmutatóul szolgálna. Ennek a hiánynak pótlására adja ki a hivatalos adatok felhasználásával *Kormos* Alfréd a *Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója és illetéke* című gyakorlati kézikönyvet, mely az üzleti adón, a tőkekamatadón és az alkalmazottak keresetadóján kívül a nyilvános vállalatok és egyletek összes illetékeivel is foglalkozik. A munka szeptember hóban jelenik meg ötszázötven oldal terjedelemben, előfizetési ára, feszes vászonkötésben, bérmentve nyolcz korona. A megrendelések a *Magyar Pénzügy* kiadóhivatalához (Budapest, VII., Almássy-tér 2.) küldendők.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Kikötőnk forgalma.

Erkezett:

Szeptember 2-án.

Ettore, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1194, kapitány Grando, Konstantinápolyból.
Helios, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1188, kapitány Ivellich, Szmirnából.
Lederer Sándor, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 607, kapitány Vlasic, Valenciából.

Indult:

Szeptember 1-én.

Dunav, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 2345, kapitány Thianich, Sebenicóba.
Rákóczi, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 943, kapitány Bassich, Marseilleba.
Vila, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 233, kapitány Ivancich, Cattaróba.
Jupiter, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1053, kapitány Dusan, Batumba.
Ercole, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 121, kapitány Colessa, Velenczébe.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvevény-társaság tengeri forgalma.

Erkezett:

Andrássy szeptember 1-én Marseilleba P. Maurizióból.
Jókai szeptember 2-án Genuába Livornóból.
Stefánia szeptember 1-én Havreba Rouenből.

Indult:

Adria szeptember 2-án Fiuméből Tangerba.
Szent István szeptember 2-án Fiuméből Glasgowba.
Kassa szeptember 1-én Messinából Cataniába.
Mátyás király, szeptember 1-én Cataniából Messinába.
Szápáry szeptember 1-én Tangerből Gibraltárba.
Szent László szeptember 1-én Cataniából Triesztbe.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

De la Ville szálló

Ma és mindennap

Nagy nemzetközi művész-előadás:

HOPP JOLÁN

excentrique a „Fővár. Orfeum”-ból.

ROSA ROSITTA

átváltozó táncosnő a „Ronacher”-ből.

GYÖRFFY IDA

a magyar subrettek csillaga.

! FRED PIERRE!

a világ leghíresebb számoló művésze, valamint a többi szerződöttetett erők fellépte.

5 férfi és 5 nő. - Naponta két bohózat.

Kezdeté 8 $\frac{1}{2}$ órákor

Számos látogatást kérnek

Grossmann és Maurice
igazgatók.

Használt tankönyvek a legolcsóbb árban.

Zanutel A. és Társa

könyvkereskedésében

VIA ADAMICH (a Lloyd szálloda mellett)

új és régi tankönyvek kaphatók, melyeknek előírás szerinti kiadásaiért felelősség vállalatik.

Könyvjegyzékek ingyen.

Jövedelmező mellékkereset

500-600 koronát havonta

kereshet meg nálunk minden hivatású egyén, a ki törvényesen megengedett állam- és nveremény-sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával szándékozik foglalkozni. Ajánlatok intézendők:

Fővárosi Váltóüzlet Társaság

ADLER és TÁRSA céghez

Budapest, V. Nagykorona-utca 13.

Kérjen prospektust!

Tiphus és hasonló járványok

ellen a legbiztosabb óvszer a

NOXALL JR.

a jelenkor legtekélyesebb, legkínzóbb, a legolcsóbb és a legkisebb vizsűrője, mely az ivóvizet kristálytisztává és a legrosszabb vizet is élvezhetővé változtatja. Amerikába, Angol, Belgium és Németországban több száz ezer van használatban. Minden felszerelés nélkül bárki is bármely vízvezeték csapjára könnyen feltölthető.

Egy darab ára **K 22.50.**

használati utasítással

Kapható:

AUER IGNÁZ -nál

Budapest, VIII., Kerepesi-ut II. sz.

Telefon 55-38.

a NOXALL JR magyarhoni kizárólagos lerakata, valamint minden műszaki és jobb vaskereskedésben.

Néklözhetetlen minden háztartásban.

Maison Bonyhádi Helén.

Fiume n. é. hölgyközönségének szives tudomására adom, hogy eddigi zágrábi, 15 év a legjobb hirnévnek örvendő

női divat-termemet

Fiuméba helyeztem át.

Kiváló munkaerők megnyerése és a legdivatosabb divatcikkek gazdag választéka útján igyekezni fogok, hogy az igen tisztelt hölgyközönség kívánságainak minden tekintetben megfelelhessenek, és hogy teljes bizalmát kiérdemeljem.

Számos látogást kér

tisztelettel

Bonyhádi Helén

Via Gisella 6. II. em.

NAGLIĆ GABRIELE

czipőraktára

„a városi toronyhoz“

Piazza delle Erbe.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy mindennemű újfajta

férfi- női- és gyermek-czipők

érkeztek raktárra, úgy mint:

chevreaux-, boxbőr-, borjubőr s lakkeczipők.

Legfinomabb kivitel legolcsóbb árak.

Használt és új bútorok

vetele és eladása az

Al buon prezzo

BUTORRAKTARBAN

Via San Vito 7. sz. földszint.

Ruha- és egyéb szekrények 13, 14 és 16 forintért adatnak el.

Egyszerű teljes szobahozrendezés	88 frt
Fényes vagy matt márványtal	130 „
Altálcsh matt	150 „

V. E. & A. de ROSSI
Piazza delle Erbe 7. (Óváros.)

Többször kitüntetett czipőraktára.
Saját készítésű legkitünőbb

férfi-, női-, és gyermek czipők
minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul
eszközöltetnek.

Szabott árak.

Szabott árak.

Érdekes kérdések és feleletek!!

- K. — Kinek van a legnagyobb saját gyártmányú czipőraktára?
F. — Ah Ön nem is tudja azt? Menjen csak a Corson a S. Georgijević-féle czipőraktárba.
K. — Hol kaphatók a legjobb és legfinomabb francia-chevreaux czipők?
F. — Csakis a jól ismert S. Georgijević-féle üzletben!
K. — És teljes-e ezen raktár a vörös- és champagne-szinű czipőkben is?
F. — Természetes! csak sziveskedjék a Georgijević-féle üzletbe fáradni.
K. — És hol található valódi amerikai Boks- és amerikai Chevreaux czipőket?
F. — Dús választékban csakis a Georgijević-féle üzletben találja.
K. — Kérem sziveskedjék nekem megmondani, hogy hol kaphatok egy pár modern angol- vagy francia czipőt?
F. Kérem menjen csak a S. Georgijević-féle üzletbe. Ön jól ki lesz ott szolgálva, mert csak is ott kaphat modern angol- és francia czipőket!
K. — Hol kaphatok egy pár olcsó, de azért mégis jó erős czipőt?
F. — A Corson a S. Georgijević-féle üzletben, olcsó és jó erős czipőket kaphat Ön 10, 12 és 13 koronáért.
K. — Hol rendelhetek mérték szerint egy pár czipőt? mivel a tyukszemeimmel igen sok bajom van!
F. — Hogy? Ön még nem is tudja, hogy Georgijević a mértékvevésben specialista?
K. — Kérem mondja meg még nekem, hogy hol javíthatom meg a czipőmet?
F. — A Corson a Georgijević-féle üzletben, ezen tekintetben szintén teljesen ki fogják Önt elégteleni.
K. — E szerint Georgijevićnek van a legnagyobb saját készítményű úri-, női- és gyermek-czipőraktára?
F. — Természetes! Tessék csak kifáradni a Corsora és ott a 11. szám alatt a „Hôtel Lloyd“ palotájában találja Ön a S. Georgijević-féle czipőraktárt és biztosítom, hogy igényel teljesen ki lesznek elégtelve.
K. — Tud-e Georgijević úr magyarul is beszélni?
F. — Ó igen, beszél az magyarul, németül, olaszul, horvátul, szerbül sőt még angolul is beszél.
K. — Igen helyes, akkor oda megyek.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Megnyitási jelentés.

A cs. kir. münchengrätzi czipőgyár f. é. szeptember hó 1-ével Fiumében, a Via del Governo 10. sz. alatt

RABENSTEIN RUDOLF

törvényszékiileg bejegyzett cég alatt egy modernül berendezett

CZIPŐ RAKTÁRT NYITOTT

mely a nagyérdemű közönség számára a legjobb minőségű czipőket fogja a legolcsóbb gyári árakban raktáran tartani. Valamennyi raktáron lévő czipő a legjobb anyagból készült és a legmodernebb igényeknek felel meg.

Mérték utáni megrendelések gyorsan eszközöltetnek.

Nyomatott az „Unio“ könyvnyomdában Fiume, (Adria-palota, Riva Szápary)